

Великотърновски университет
„Св. св. Кирил и Методий“

DOI: 10.54664/CFNI2077

ЕПОХИ

Издание
на Историческия факултет
Том XXXIV (2026). Книжка 1

Университетско издателство
„Св. св. Кирил и Методий“
Велико Търново, 2026

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главен редактор:

Николай КЪНЕВ, проф. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България

Зам. главен редактор:

Пламен ПАВЛОВ, проф. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България

Редакционен секретар:

Момчил МЛАДЕНОВ, гл. ас. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България

Членове:

Айше КАЯПЪНАР, проф. д-р, Университет „Намък Кемал“ – Текирдаг, Турция
Ангел НИКОЛОВ, доц. д-р, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, България
Васил ГЮЗЕЛЕВ, акад. проф., Българска академия на науките и Асоциация на византинистите и медиевистите в България, България
Вивиан ПРИЖАН, ст.н.с. I ст. д-р, Национален център за научни изследвания – Париж, Франция, отговорен сътрудник за класически и средновековни изследвания, Френски дом в Оксфорд – SCR Corpus Christi College, Великобритания, член на Сигилографската комисия на Международната асоциация за византийски изследвания
Дан ДАНА, ст.н.с. I ст. д-р, Национален център за научни изследвания – Париж, Франция
Димитриос ГОНИС, проф. дн, Атински университет – Атина, Гърция
Джонатан ШЕПАРД, проф. дин, Кеймбриджи университет – Кеймбридж, Великобритания
Маха Абделлагиф Абделмагуид АЛСИГУИНИ, проф. д-р, Университет на Мансура, Египет
Милко ПАЛАНГУРСКИ, проф. дин, Институт за исторически изследвания, БАН, България
Пенчо ПЕНЧЕВ, проф. дин, Университет за национално и световно стопанство, София, България
Петко ПЕТКОВ, проф. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България
Питър Б. ГОЛДЪН, проф. дн, Университет Рутгерс – Нюарк, Ню Джърси, САЩ
Пол МАГДАЛИНО, проф. дн, Emeritus Bishop Wardlaw Professor на Университета в Сейнт Андрюс, Шотландия, Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия
Роберт МИХАЙЛОВСКИ, ст.н.с д-р, Университет „Ла Троб“ – Мелбърн, Австралия
Румен ЯНКОВ, проф. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България
Сверир ЯКОБСОН, проф. д-р, Исландски университет – Рейкявик, Исландия
Стефан ЙОРДАНОВ, доц. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България
Татяна ЛЕОНТИЕВА, проф. дфн, Тверски държавен университет – Твер, Русия
Томас БОН, проф. д-р, Университет „Юстус Либих“ – Гисен, Германия
Щелиян Д. ЩЕРИОНОВ, проф. дин, Институт за изследване на населението и човека при БАН, България

Отговорни редактори на броя:

Николай КЪНЕВ, проф. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България

Момчил МЛАДЕНОВ, гл. ас. д-р, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, България

Списание „Епохи“ е индексирано и реферирано издание с двойно външно анонимно експертно рецензиране, което е включено в над 20 международни мрежи, в това число Web of Science, ERIH Plus и CEEOL.

© Авторски колектив, 2026

© Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“, 2026

гр. Велико Търново, ул. „Теодосий Търновски“ № 2

ЕПОХИ

Историческо списание

на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“

Книжка 1, 2026, година XXXIV, MMXXVI, ISSN 1310-2141 (Print)

2534-8418 (Online)

**“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo**

DOI: 10.54664/CFNI2077

EPOHI

**Edition
of the Department of History**

Volume XXXIV (2026). Issue 1

**“St. Cyril and St. Methodius”
University Press
Veliko Tarnovo, 2026**

EDITORIAL BOARD:

Editor-in-Chief:

Nikolay KANEV, PhD, Prof. at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Deputy Editor-in-Chief:

Plamen PAVLOV, PhD, Prof. at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Executive Editor:

Momchil MLADENOV, PhD, Senior Lecturer at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Editors:

Angel NIKOLOV, PhD, Assoc. Prof. at St. Kliment Ohridski University of Sofia, Bulgaria

Ayşe KAYAPINAR, PhD, Prof. at the University of Namık Kemal – Tekirdağ, Turkey

Demetrios GONIS, Dr. Habil, Professor Emeritus at the University of Athens, Greece

Dan DANA, Chargé de recherche de 1ère classe PhD, Prof. at Centre Nationale de la Recherche Scientifique – Paris, France

Jonathan SHEPARD, Dr. Habil, Professor Emeritus at the University of Cambridge, UK

Maha Abdellatif Abdelmaguid ALSIGUINY, PhD, Prof. at Mansoura University, Egypt

Milko PALANGURSKI, Dr. Habil, Prof. Institute for Historical Studies, Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria

Paul MAGDALINO, Dr. Habil, Emeritus Bishop Wardlaw Professor of Byzantine History at the University of St. Andrews, Scotland, UK

Pencho PENCHEV, Dr. Habil, Prof. at the University of National and World Economy, Sofia, Bulgaria

Peter B. GOLDEN, Dr. Habil, Professor Emeritus at Rutgers University – Newark, New Jersey, USA

Petko St. PETKOV, PhD, Prof. at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Robert MIHAJLOVSKI, PhD, Prof. at La Trobe University – Melbourne, Australia

Rumen YANKOV, PhD, Prof. at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Shteliyan D. SHTERIONOV, Dr. Habil, Prof. at the Institute for Population and Human Studies – Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria

Stefan YORDANOV, PhD, Assoc. Prof. at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Sverrir JAKOBSSON, PhD, Prof. at the University of Iceland – Reykjavík, Iceland

Tatyana LEONTYEVA, Dr. Habil, Prof. at the State University of Tver, Russia

Thomas BOHN, PhD, Prof. at Justus Liebig-Universität, Gießen, Germany

Vasil GYUZELEV, Dr. Habil, Acad. Prof. at the Bulgarian Academy of Sciences and President of the Association of Byzantinists and Medievalists in Bulgaria

Vivien PRIGENT, PhD, Chargé de recherche de 1ère classe de Centre Nationale de la Recherche Scientifique – Paris, France. Responsable des Études classiques et médiévales, Maison française d'Oxford – SCR Corpus Christi College, UK. Membre de la Commission pour les études sigillographiques de l'Association internationale des études byzantines

Issue Editors:

Nikolay KANEV, PhD, Prof. at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Momchil MLADENOV, PhD, Senior Lecturer at St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, Bulgaria

Epohi is a double-blind, peer-reviewed academic journal that is indexed and referenced in more than 20 international databases, including Web of Science, ERIH Plus, and CEEOL.

EPOHI

Journal of History
of St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo

Volume 1, 2026, XXXIV, MMXXVI, 1310-2141 (Print) 2534-8418 (Online)

СЪДЪРЖАНИЕ**СТУДИИ, СТАТИИ И СЪОБЩЕНИЯ**

Живко ЖЕКОВ. Bellum Sociale в контекста на римската политика за интеграция на италиейците	9
Dimitar Y. DIMITROV. The Christianization of the Late Roman Empire Reconsidered	27
Веселин КАНДИМИРОВ. Керамичен фрагмент с първобългарски надпис от Плиска.....	33
Hristo SALDZHIEV. The Anthroponym Изотъ (Izot) – Historical and Linguistic Problems.....	44
Божин ДОНЧЕВ. Манастирът „Сен Гален“ в контекста на маджарските нашествия от 926 г.....	56
Николай ОВЧАРОВ. Житиеписното съчинение на сръбския архиепископ Данило II като източник за феодалните отношения във Второто българско царство	70
Иван РУСЕВ. Планове на Варна и на Варненския залив от Лафит-Клаве (1784 г.) и техните копия до средата на XIX век	80
Владислава ИЛИЕВА. Будителският дух в движение – от Бесарабия към прародината и обратно: за някои съвременни бесарабски будители – възпитаници на българските духовни учебни заведения.....	97
Анка ИГНАТОВА. Из личната кореспонденция на доцент Николай Колев.....	139
Поля ЙОРДАНОВА. Исторически и геопропространствени промени в развитието и разположението на цветната металургия в света до двайсетте години на XXI век.....	162

КРИТИКА, РЕЦЕНЗИИ, КНИГОПИС

Пенчо Д. ПЕНЧЕВ. Рецензия на: Кремена Маркова. <i>Роби и робство в средновековна България, IX–XV век.</i> София: Изток–Запад, 2025, 238 с. ISBN978-619-01-1642-4.....	175
Валентин СПИРИДОНОВ. Балканите в политиката на Франция по времето на Революцията и Империята. Рецензия на: Глушкова, С. <i>Франция на Балканите: дипломация и доминация (1789–1815).</i> Велико Търново: Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“, 2025, 308 с., ISBN 978-619-208-452-3.....	178
Пламен ПАРАШКЕВОВ, Мартин ДОЙКОВ. „Геословие. Пространства и Промисли“ – книгата на професор Атанас Дерменджиев като диалог между науката и преживяването	183

АВТОРИТЕ В БРОЯ 190

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА, които се съблюдават по отношение на научните публикации в списание „Епохи“ 194

ИЗИСКВАНИЯ към оформяне на материалите за публикуване в списание „Епохи“ 195

CONTENTS

STUDIES, ARTICLES AND COMMUNICATIONS

Zhivko ZHEKOV. Bellum Sociale in the Context of the Roman Policy of Integration of the Italic Peoples	9
Dimitar Y. DIMITROV. The Christianization of the Late Roman Empire Reconsidered	27
Veselin KANDIMIROV. Ceramic Fragment with a Proto-Bulgarian Inscription from Pliska	33
Hristo SALDZHIEV. The Anthroponym Изотъ (Izot) — Historical and Linguistic Problems.....	44
Bozhin DONCHEV. The Abbey of St. Gall in the Context of the Magyar Invasion of 926.....	56
Nikolay OVCHAROV. The Biographical Work of Serbian Archbishop Danilo II as a Source on the Feudal Relations in the Second Bulgarian Empire.....	70
Ivan ROUSSEV. Plans of Varna and Varna Bay by Lafitte-Clavé (1784) and Its Copies Until the Mid-Nineteenth Century	80
Vladislava ILIEVA. The Awakening Spirit on the Move — From Bessarabia to the Homeland and Back: On Some Contemporary Bessarabian Awakeners – Graduates of Bulgarian Theological Educational Institutions	97
Anka IGNATOVA. From the Personal Correspondence of Associate Professor Nikolay Kolev	139
Polya YORDANOVA. Historical and Geospatial Changes in the Development and Location of Non-Ferrous Metallurgy in the World Until the Twenties of the Twenty-First Century	162

CRITIQUE, REVIEWS, BIBLIOGRAPHY

Pencho D. PENCHEV. Review of: Kremena Markova. <i>Slaves and Slavery in Medieval Bulgaria (Ninth–Fifteenth Centuries)</i> . Sofia: Iztok–Zapad Publishing House, 2025, 238 pp. ISBN978-619-01-1642-4	175
Valentin SPIRIDONOV. The Balkans in French Politics During the Revolution and the Empire. A Review of: Svetla Glushkova. <i>France in the Balkans: Diplomacy and Domination (1789–1815)</i> . Veliko Tarnovo: St. Cyril and St. Methodius University Press, 2025, 308 pp. ISBN 978-619-208-452-3	178
Plamen PARASHKEVOV, Martin DOYKOV. <i>Geonarrative. Spaces and Reflections</i> — the Book of Professor Atanas Dermendzhiev as a Dialogue Between Science and Experience	183

AUTHORS IN THE ISSUE	192
-----------------------------------	-----

ETHICAL PRINCIPLES of research and publication in journal Epohi [Epochs]	194
---	-----

GUIDELINES for authors of journal Epohi [Epochs]	195
---	-----